

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Maastrichts lhbt+ pamflet

BEHANDELD DOOR
TMPI (Tamara) Bogaert, van

E-MAILADRES
Tamara.van.Bogaert@maastricht.nl

DATUM
21 december 2022
Verz. 21 december 2022
TELEFOONNUMMER
06 21597428

FAXNUMMER
043 - 350 4141

BIJLAGEN
1
ONZE REFERENTIE
2022.18538

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Op 11 oktober 2022, International Coming Out Day, werd door Groenlinks en D66 het Maastrichts Pamflet lhbt+ Diversiteit & Inclusie aangeboden aan het college en de gemeenteraad. Onder dankzegging voor dit initiatief reageer ik met deze raadsinformatiebrief hierop. Deze reactie geef ik vanuit mijn aandeel portefeuillehouder diversiteit, echter zijn de onderwerpen zoals gesteld in het pamflet ook portefeuille-overstijgend. Diversiteit en inclusie zijn dan ook onderwerpen van de samenleving en daarmee ook gemeentebreed toepasbaar.

Maastricht is sinds 2008 onderdeel van het landelijk netwerk Regenboogsteden. En draagt daarmee bij aan het vergroten en bevorderen van de sociale acceptatie van de lhbt+ gemeenschap. Ook al is de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) ingegaan in 1993, - waarmee discriminatie van homoseksuelen juridisch strafbaar werd - was daarmee de strijd nog niet gestreden. Regelmatig blijkt uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) dat sociale acceptatie van lhbt+ personen niet vanzelfsprekend is onder de Nederlandse bevolking¹. Seksuele- en genderdiversiteit lijken steeds meer geaccepteerd, maar toch is er nog vaak sprake van schijntolerantie. Het is lang niet voor iedereen makkelijk en vanzelfsprekend om zichzelf te kunnen zijn, hier open over te zijn en mee te doen in de maatschappij.

Maastricht zet zich als lid van het netwerk Regenbooggemeenten al ruim 14 jaar in op het verbeteren van acceptatie, veiligheid en leefbaarheid van lhbt+ personen in de stad. Net als de stellers van het pamflet streeft het college dezelfde doelen na in het bevorderen van een inclusieve samenleving

¹ Regenbooggids voor gemeenten, gemeentelijk beleid voor lhbt+ personen; Movisie

DATUM
21 december 2022

voor iedereen. Zo hebben we als lokale overheid de landelijke ambities vertaald naar de eigen Sociale Visie 2040, met onder andere de tekst; *“Maastricht een gezonde en leefbare stad met een vitale en saamhorige samenleving, waar mensen het leven leiden dat ze willen leiden, waarbij hun talenten zo veel mogelijk worden benut en ze zorg of ondersteuning krijgen die ze nodig hebben”*. Hiermee werkt de gemeente met het thema ‘*gelijke kansen*’, aan het creëren van gelijkwaardigheid en kansen om mee te doen in de samenleving.

Wat is de rol van de Gemeente Maastricht?

Als gemeente hebben we de wettelijke plicht om discriminatie, uitsluiting en ongewenst gedrag tegen te gaan. En sociale veiligheid voor de inwoners te garanderen. Het uitgangspunt is dat dit niet uitsluitend gericht is op de lhbt+ gemeenschap, maar ook op alle inwoners, groepen, organisaties en instellingen¹. Als gemeente zien we dat het verbeteren en bevorderen van de sociale acceptatie en leefbaarheid van de lhbt+ gemeenschap een belangrijk samenwerkingsspel is tussen verschillende partijen in de stad. Dit doen we door lokale initiatieven op gebied van diversiteit en inclusie te ondersteunen, faciliteren en te stimuleren.

Zo faciliteren we het gesprek met verschillende (kleine en grote) initiatieven werken aan het bevorderen van de lhbt+ acceptatie. En stimuleren we (lokale) organisaties om de samenwerkingen met elkaar aan te gaan. Zo is er in september voor de tweede maal de Pride Photo Expositie te zien geweest aan de stationsstraat. En heeft het Theater aan het Vrijthof ook dit jaar vanwege Paarse Vrijdag het gebouw in paarse kleuren verlicht. Zorgde Pride Maastricht voor een grote Pride March met honderden participanten en bracht COC Limburg de Pink Party terug onder de noemer Queer Factory.

Een uiteenzetting van activiteiten, projecten, interventies en de rol van de Gemeente Maastricht worden nader toegelicht in de bijlage.

Hoogachtend,

Anita Bastiaans,
Wethouder Duurzaam Sociaal Domein, WMO, Welzijn, Diversiteit, Europa en de Euregio

Bijlage: informatieve uiteenzetting; Maastrichts Pamflet – LHBTI+ Diversiteit en Inclusie

Hieronder volgt een uiteenzetting op basis van de 10 punten uit het pamflet

1. Regenboogcoalitie

De Gemeente Maastricht is op het moment bij meerdere netwerken, samenwerkingen, coalities aangesloten. Zo is Maastricht sinds 2008 onderdeel van het landelijk netwerk Regenbooggemeenten. Als onderdeel hiervan, neemt Gemeente Maastricht ook plaats in het Limburgs Regenboogwerkatelier, samen met de andere Limburgse Regenbooggemeenten en Provincie Limburg. Dit atelier wordt begeleid door Movisie (*hét landelijk kennisinstituut voor een samenhangende aanpak van sociale vraagstukken*).

Ook is de Gemeente Maastricht vanaf 2019 medeondertekenaar van het Charter Diversiteit, als onderdeel van Diversiteit op de werkvloer. De visie die wordt gehanteerd is dat gemeente Maastricht een organisatie is die diversiteit in het medewerkersbestand opzoekt en waardeert. Een organisatie die een gezond, veilige en aantrekkelijk werkklimaat biedt voor alle medewerkers. Gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve organisatie zonder een specifieke diversiteitsdimensie. In 2023 onderneemt Maastricht i.s.m. gemeente Roermond en de contactpersonen van 'Diversiteit in Bedrijf' verdere stappen tot een passend beleid.

Daarnaast heeft de gemeente een jarenlange samenwerkingsrelatie en faciliteert organisaties als COC Limburg en Anti Discriminatie Voorziening Limburg in hun uitvoerende taken.

2. Zichtbaarheid

Op dit moment draagt de Gemeente Maastricht op Coming out day en Paarse vrijdag actief bij aan het zichtbaar maken van de strijd die nog vaak geleverd moet worden in de lhbt+ gemeenschap. Dit doen we onder meer door het hijsen van de regenboogvlag en het verlichten van gemeentelijke gebouwen. Ook worden deze dagen via gemeentelijke communicatiekanalen worden deze dagen uitgelicht. Daarnaast wordt er ook aan andere thema's op gebied van diversiteit en inclusie aandacht besteed zoals; Orange the World, Internationale dag van de mensenrechten.

In het kader van grotere pride momenten heeft de gemeente een ondersteunende rol gehad in het (twee keer) realiseren van Pride Photo Awards aan de Stationstraat.

Gemeente Maastricht heeft geen uitvoerende rol in het organiseren van een (euregionale) Pride. Het organiseren van een (euregionale) Pride heeft meer draagkracht vanuit de samenleving als deze door lokale initiatieven en organisaties van onderop wordt aangejaagd en georganiseerd. Wel kan de gemeente waar mogelijke en nodig ondersteuning bieden aan uitvoerende partijen uit de stad. Zoals dit ook gedaan is bij de laatste keer dat er een Roze Zaterdag heeft plaatsgevonden in Maastricht was 2015. COC Limburg heeft toen als initiatiefnemer de organisatie uitgevoerd en heeft gebruik gemaakt van extra faciliteiten die bij de gemeente beschikbaar waren.

3. Veiligheid

Gemeente Maastricht is al enkele jaren lid van de werkgroep Aanpak seksuele (straat) intimidatie. In deze werkgroep bevinden zich: UM, Zuyd Hogeschool, Vista, Gemeente (Zorg en Veiligheid, Welzijn, Gezondheid, Horeca, Communicatie), Trajekt, INKOM, Sexmatters, Emancipator, Rutgers, Code043, GGD-ZL, Mondriaan en Politie. Het doel van de werkgroep is met uitgezette acties te werken aan een gedrags- en mentaliteitsverandering dat grensoverschrijdend gedrag noch door de slachtoffers, noch door omstanders geaccepteerd wordt en dat er voldoende kennis is om ondersteuning en zorg in te roepen wanneer er wel iets gebeurd is.

Iedereen moet zich veilig voelen op straat ook in Maastricht. Helaas is (seksuele) straatintimidatie op dit moment niet strafbaar. Ook het lokaal verbieden (zover het kan) van naroeppen en sissen is voor nu niet mogelijk. [Straatintimidatie: wat is het en wat kan ik doen? - slachtofferwijzer.nl](https://www.slachtofferwijzer.nl/straatintimidatie-wat-is-het-en-wat-kan-ik-doen/)

Wel kan er via verschillende kanalen melding worden gedaan als er sprake is van (seksuele) intimidatie, discriminatie of grensoverschrijdend gedrag. Dit geeft voor de Gemeente Maastricht een overzicht i.r.t. het veiligheidsgevoel en wat er leeft in de stad.

Meldingen m.b.t. discriminatie, grensoverschrijdend gedrag en intimidatie kunnen (anoniem) online worden gemaakt bij Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV Limburg). ADV Limburg voert met betrekking tot anti discriminatie voorziening de wettelijke taak uit namens de Limburgse gemeenten. Maar ook COC Limburg kan benaderd worden wanneer er sprake is van lhbt+ gerelateerde discriminatie en intimidatie. Dit is mogelijk via verschillende kanalen waaronder QueerCare, of er wordt verwezen naar ADV Limburg. Mochten er meldingen binnen komen en/of zijn deze dusdanig zwaar van aard, dan wordt erdoor verwezen naar het contact van Roze in Blauw. Dit is de gespecialiseerde afdeling van de Politie als het gaat om lhbt+ gerelateerde incidenten. Zie ook de [raadsinformatiebrief](#) hierover van 30 november jongstleden.

4. Sport

Vanuit Maastricht Sport wordt iedere vorm van discriminerende uitingen veroordeeld. Sport en bewegen moet voor iedereen vrij en veilig toegankelijk zijn. Als gemeenten besteden we aandacht aan diversiteit en inclusie in onze samenleving, maar gaan we niet over een dergelijke specifieke invulling van een evenement of sportvereniging. Incidenten worden, indien ze zich voordoen, besproken in overlegmomenten. Als (lokale) overheid kunnen we niet voorkomen dat deze incidenten zich voordoen maar via het lokaal Sportakkoord Maastricht wordt aan dit thema aandacht besteed.

Vanuit COC Limburg is er in het verleden ook gewerkt aan een convenant “de bal is van iedereen” bij voetbalclubs. Op dit moment is er een groeiende samenwerking tussen COC Limburg en John Blankenstein Foundation. Het ontstaan van lhbt+ sportclubs zoals in Nijmegen, maar ook Eindhoven, is (vooralsnog) niet het geval in Maastricht.

5. Ouderen

Alle ouderen in Maastricht zijn inwoners van onze stad. Hoewel de Gemeente Maastricht niet gaat over het beleid dat door zorginstellingen wordt gevoerd, zijn deze bewoners ook inwoners van onze stad. Het verplichten van een Roze Loper Certificaat ligt niet binnen de bevoegdheid van de gemeente en dat zou ook niet verplicht moeten worden. Wel kan de gemeente het onderwerp acceptatie van lhbtq+ bewoners ter bespreking stellen tijdens (in)formele contactmomenten met zorginstellingen en zorgorganisatie. De gemeente vraagt tevens aandacht voor diversiteit en inclusie binnen de subsidieregeling vrijwillige inzet.

6. Studenten

Betreffende het veiligheidsgevoel van studenten, zie punt 3 Veiligheid.

Binnen onderwijsinstellingen in het voortgezet onderwijs en het mbo wordt via verschillende lessen van verschillende organisaties voorlichting gegeven aan de jeugd. Dit onder andere op gebied van Seksuele en genderdiversiteit (COC Limburg), seksuele gezondheid (GGD) en Discriminatie (ADVL). Ook Maastricht University en Zuyd Hogeschool hebben uitgesproken meer aandacht te geven en stimuleren aan diversiteit en inclusie. Echter gedrags- en mentaliteitsverandering is iets van een lange adem en vraagt dus een duurzame aanpak en inzet vanuit alle onderwijspartners, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

Een recente ontwikkeling vanuit Maastricht University is het verplicht willen stellen van voorlichtingslessen en trainingen Seksueel Gedrag. Deze moet als het aan bestuursvoorzitter R. Letschert ligt door iedere eerstejaars student worden gevolgd. “Je kunt van een universiteit niet verwachten dat we het gaan voorkomen en we zijn ook geen politie of rechter. Maar we hebben de zorgplicht voor studenten dat ze hier veilig kunnen studeren en verblijven”.

7. Integratie

Wanneer in het AZC, bewoners worden opgevangen met een lhbtq+ identiteit dan is hier vanuit het COA extra aandacht voor. Dit vanuit woonbegeleiders en casemanagers. Verder vindt er samenwerking plaats met COC Limburg en verschillende opvanglocaties, waaronder AZC Maastricht.

Daarnaast is de manier waarop wij in Nederland samenleven en accepteren onderdeel van het lesprogramma vanuit de inburgering, onder het programmaonderdeel Kennis Nederlandse Samenleving (KNM). Zowel tijdens de voorinburgering (vrijwillige deelname) in het AZC als het reguliere aanbod van leerroutes in het kader van de Nieuwe Wet Inburgering 2021 (verplichte deelname). Dit laatste is middels een aanbesteding gegund aan het VISTA-college.

Voor lhbt+ asielzoekers en vluchtelingen COC Limburg werkt in de vorm van Cocktailmeetings, een laagdrempelige middag met vaak een informatief onderdeel, zoals SOA-AIDS Nederland, GGD, of cultureel met de Tempeleers en het Sinterklaasfeest. Daarnaast lopen er buddy-projecten en HUB-bijeenkomst (kleine groepjes). Ook faciliteert de GGD in gratis condooms voor bezoekers, om onveilige seks terug te dringen.

8. Onderwijs

Betreffende studenten, zie ook punt 6.

Naar aanleiding van een wetsvoorstel van COC Nederland en Rutgers zijn alle scholen sinds 1 augustus 2021 verplicht om de veiligheid en acceptatie van lhbt+ jongeren in de klas te garanderen. Dit geldt voor zowel basisscholen als het voortgezet onderwijs. Voor wat betreft het onderwijs en de aandacht in het lesprogramma op seksuele geaardheid en identiteit staat al jaren het project Veilige School van COC Limburg aan de lat. Daarnaast verzorgt de GGD de zorg rondom seksuele gezondheid. De Gemeente Maastricht is ook opdrachtgever van de 'Aanpak Seksuele Intimidatie. En ondersteunt en subsidieert de inzet van het programma 'Seks matters'.

Onderzoek m.b.t. acceptatie wordt door de GGD in samenwerking met MOVISIE uitgevoerd. Dit is een periodieke jongerenmonitor waarin ook vragen over seksuele en genderdiversiteit aan bod komen. Deze resultaten geven slechts een gemiddeld. Er zijn natuurlijk incidenten die schade en leed kunnen veroorzaken onder jongeren en het veiligheidsgevoel van de school. Daarom werken veel scholen aan het behalen van het 'Gezonde School keurmerk'. Het werken en behalen van dit keurmerk is een verantwoordelijkheid van de scholen zelf. De gemeente gaat niet over het lesaanbod van de scholen. Het is aan de scholen zelf om hier invulling aan te geven.

9. Seksuele gezondheid

Het is niet de taak van de gemeente om voorlichtingscampagnes op te zetten. Maar kan bij mogelijke initiatieven een ondersteunende/faciliterende rol bekleven.

Ten aanzien van gebruik van Prep en het doen van Soa testen is door de GGD'en in Limburg de actie Limburg4zero gestart met als doel het aantal hiv-besmettingen terug te dringen naar 'zero'. In Limburg worden gemiddeld wel net zo veel soa testen uitgevoerd als elders maar men wacht over het algemeen (te) lang waardoor behandeling moeilijker wordt. Ook Prep gebruik ligt lager dan in de rest van Nederland. De actie richt zich op het stimuleren van testen en Prep gebruik. De gemeente Maastricht neemt deel aan de uitvoering van het project.

Het afnemen van soa testen is mogelijk bij elke huisarts of op de soa-poli in Maastricht. De GGD voert momenteel geen soa-testen uit op andere locaties i.v.m. de daarmee samenhangende personele capaciteit (door COVID). Er zijn nu ook zelftesten online verkrijgbaar.

10. Regenbooggelden

Tot op heden is COC Limburg de grote partner geweest in het geven van invulling en uitvoer m.b.t. projecten ter bevordering van seksuele en genderdiversiteit. De gemeente ziet dat naast het COC ook andere (kleinere) lokale initiatieven zich verenigen. Dit biedt mogelijkheden om meer samenwerkingsverbanden te stimuleren tussen de initiatieven en verenigingen in Maastricht. Dit alles om bij te dragen aan de ambities om het draagvlak van lhbt+ acceptatie te vergroten.

Op 14 oktober jl. heeft het ministerie van OCW bekend gemaakt dat de regenbooggelden wederom voor 4 jaar (2023-2026) worden gecontinueerd. Programma Regenboogsteden krijgt komende vier jaar vervolg | Movisie